



## MILLATLARARO TOTUVLIK VA DINIY BAG'RIKENGLIK: VATANIMIZNING ENG OLIY QADRIYATLARI

---

*Berdixanov Erkin Ergalievich*

*Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti talabasi*

**Annotatsiya.** Ushbu maqola O'zbekiston va uning xalqining millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni mustahkamlash borasidagi tahsinga loyiq harakatlarini yoritib berishga va bu borada qilingan ishlar haqida so'z boradi.

**Kalit so'zlar:** diniy bag'rikenglik, millatlararo totuvlik, milliy-madaniy markazlar, millat, baynalmilal madaniyat;

**Аннотация:** Данная статья призвана осветить выдающиеся усилия Узбекистана и его народа по укреплению межнационального согласия и религиозной терпимости, а также рассказать о проделанной работе.

**Ключевые слова:** религиозная терпимость, межнациональная гармония, национально-культурные центры, нация, Интернациональная культура;

**Abstract.** This article highlights the laudable efforts of Uzbekistan and its people to strengthen inter-ethnic harmony and religious tolerance and talks about the work done in this regard.

**Key words:** religious tolerance, interethnic harmony, national-cultural centers, nation, international culture;

Markaziy Osiyoning madaniy jihatdan boy va rang-barang mamlakati bo'lgan O'zbekiston millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglik kabi azaliy an'analari bilan mashhur. Aholisi turli etnik guruhlar va diniy jamoalardan iborat bo'lgan o'zbek xalqi bu qadriyatlarni o'z jamiyatining tamal toshi sifatida qabul qilgan. Vatanimizda millatlararo totuvlik jamiyatning hamjihatligida muhim rol o'ynaydigan mamlakatning yorqin namunasi sifatida alohida ajralib turadi. O'zbek xalqi, asosan, o'zbek tilida so'zlashsa-da, o'z chegaralarida istiqomat qiluvchi boshqa millat vakillarini hurmat qiladi va qo'llab-quvvatlaydi. Vatanimizda turli etnik guruhlar, jumladan, qoraqalpoqlar, tojiklar, qozoqlar, ruslar va boshqa ko'plab xalqlarning madaniy an'analari, tillari va urf-odatlarini ulug'laydi.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 8-moddasida "O'zbekiston xalqini millatidan qat'i nazar O'zbekiston Respublikasining fuqarolari tashkil etadi",



deb ta'kidlanadi. Mazkur Konstitutsiyaning 4-moddasida esa "O'zbekiston Respublikasi o'z hududida istiqomat qiluvchi millat va elatlarning tillari, urf-odatlar va an'analari hurmat qilinishini ta'minlaydi, ularning rivojlanishi uchun sharoit yaratadi"- deb qayd etilgan.<sup>1</sup>

Bu moddalarning ozi ham O'zbekistonning huquqiy asoslari va millatlararo totuvlikka oid davlat farmoyishlari hukumatning barcha fuqarolar tinch-totuv yashashi, o'z madaniy o'ziga xosliklarini asrab-avaylashi va mamlakat taraqqiyotiga hissa qo'shishi mumkin bo'lgan jamiyatni yaratishga intilishidan dalolat beradi.

"Millatlararo totuvlik, diniy bag'rikenglik mamlakat barqarorligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. Shu o'rinda, millatlararo totuvlik, diniy bag'rikenglik insoniyat taraqqiyotining eng muhim omilidir. O'zbekiston hududida azaldan ko'plab millat va elatlar o'zaro inoq, tinch-totuvlikda istiqomat qilib kelgan. Tarixda yurtimizda millatlararo totuvlik, diniy bag'rikenglik asosida biror marta ham nizo chiqmagan. Binobarin, mazkur holatni hozirgi vaqtda yurtimizda yashovchi turli dinlarga e'tiqod qiluvchi barcha millatlar va elatlarning o'zaro munosabatlari misolida ham ko'rish mumkin".<sup>2</sup>

Darhaqiqat, O'zbekiston etnik totuvlikka katta ahamiyat beradi va turli millat vakillari tinch-totuv yashab, birga farovon yashashi mumkin bo'lgan hamjihat jamiyat yaratishga intilmoqda. Mamlakatda millatlararo totuvlikni mustahkamlash, millatidan qat'i nazar, barcha fuqarolarga teng huquq va imkoniyatlarni ta'minlash kabi turli chora-tadbirlar amalga oshirildi. Hukumat, shuningdek, tadbirlar, festivallar va madaniy almashinuv dasturlari orqali mamlakatning madaniy xilma-xilligini ardoqlaydi va qo'llab-quvvatlaydi.

O'zbekiston ijtimoiy barqarorlik va milliy birlikni saqlashda millatlararo totuvlik muhimligini tan oladi. Hukumatning ta'lim, madaniy bayramlar va hamjihatlik siyosat orqali turli etnik guruhlar o'rtasida hurmat, bag'rikenglik va tushunishni rivojlantirishga qaratilgan sa'y-harakatlari jamiyatning yanada uyg'un va hamjihatligiga hissa qo'shadi. O'zbekiston o'zining rang-barang merosini qadrlash va qabul qilish orqali millatlararo totuvlik va tinch-totuv yashash muhitini mustahkamlashda davom etmoqda.

"Har qanday ko'p millatli va ko'p dinli jamiyatning umummilliy xavfsizligini va barqaror taraqqiyoti ikkita eng muhim nodir hodisa bilan chambarchas bog'liqdir. Bu hodisalarning birinchisi mamlakatda yashovchi turli millat vakillari o'rtasidagi

<sup>1</sup> <https://lex.uz/uz/docs/-6445145> O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 4-8-moddalari.

<sup>2</sup> Nishonboyeva Qunduz. Madaniyatning millatlararo va umumbashariy muammolari /oquv qollanma/. Toshkent – 2019. 72-bet.



o'zaro munosabatlar butun majmuasining uyg'unligi, mamlakat asosiy millati bilan etnik ozchiliklar ortasidagi o'zaro munosabatlarning alohida mohiyatini e'tiborga olish bo'lsa, ikkinchisi mazkur jamiyatni tashkil etuvchi turli diniy konfessiyalar vakillari o'rtasidagi o'zaro sog'lom munosabatlardir".<sup>3</sup>

Albatta, O'zbekiston hukumati millatlararo totuvlikni mustahkamlash borasida faol chora-tadbirlar ko'rmoqda. Mamlakat konstitutsiyasi millati va dinidan qat'iy nazar teng huquq va himoyasini kafolatlaydi. Bundan tashqari, hukumat siyosati qarorlar qabul qilish jarayonlarida barcha etnik guruhlarining vakilligi va ishtirokini ta'minlashga qaratilgan.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni o'z qadriyatlarini zamiriga qo'ygan davlatning yorqin namunasi bo'lib kelmoqda. Aholisi xilma-xil bo'lgan vatanimizda bu tamoyillarni qabul qilib, turli madaniyat va dinlarni hurmat va e'zozlashni faol targ'ib qilib kelmoqda. Hukumatimizning barcha fuqarolari bilan birgalikda ahil-inoq yashashi mumkin bo'lgan hamjihat jamiyatni yaratish borasidagi izchil sa'y-harakatlari e'tirofqa sazovor. O'zbekiston millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglik tarafdori bolib, tinch-totuv hayot kechirish yo'lidan bormoqda bu borada mamlakatimizda faoliyat olib borayotgan milliy madaniy markazlarning ahamiyati kattadir.

#### **Foydalanilgan adabiyotlar:**

1. <https://lex.uz/uz/docs/-6445145> O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 4-8-moddalari.
2. Nishonboyeva Qunduz. Madaniyatning millatlararo va umumbashariy muammolari /oquv qollanma/. Toshkent –2019. 72-bet.
3. O'zbekistonda millatlararo munosabatlar va tolerantlik. Darslik. R. Murtazayeva. - Toshkent ,2020. 53-b.
4. ABU RAYHON BERUNIYNING PEDAGOGIK QARASHLARI EB Ergalievich - Journal of Integrated Education and Research, 2023

---

<sup>3</sup>. O'zbekistonda millatlararo munosabatlar va tolerantlik. Darslik. R. Murtazayeva. – Toshkent ,2020. 53-b.